

A Romantic Colonial Work: Eichendorff's Novella "Eine Meerfahrt"

Bekir Zengin^{1,a,*}

¹Department of German Language and Literature, Faculty of Letters, Sivas Cumhuriyet University, Sivas Turkey

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 13/11/2022

Accepted: 30/11/2022

ABSTRACT

German Romantic Period covers the years between 1798-1835. Around these dates two significant events took place: The French Revolution in 1789 and Goethe's death in 1832. Politically, the French Revolution profoundly influenced the Romantic ideas on the state and the people. Goethe, on the other hand, was especially influential on the Romantics with his works during the Sturm und Drang period. German Romanticism is divided into two periods as the Jenaer Romantic and the Heidelberger Romantic. The first type is more philosophical and the latter is more nationalistic and religious. Joseph Freiherr von Eichendorff (1788-1857) is a writer associated with the Heidelberger Romantics, and his efforts to combine religion and art are evident in his works. Dealing with the themes such as travel to distant places, longing for homeland and love for an unknown person, which are among the motifs in romantic art, Eichendorff, in a way, expressed his own longings. Eichendorff's novella bearing the title "Eine Meerfahrt" was written in 1836 but was published posthumously in 1864. In "Eine Meerfahrt", in which religious motifs are predominant, the traces of colonialism are also apparent. This study aims to, after touching upon important aspects of the Romantic Period, put forward romantic and colonialist elements in Eichendorff's novella.

Keywords: Eichendorff, Romanticism, Colonialism, Religion, Nature

Romantik-Kolonyalist Bir Eser: Eichendorff'un "Eine Meerfahrt" Başlıklı Novellası

ÖZ

Alman Romantik dönemi 1798-1835 yılları arasına rastlar. Bu iki tarih önemli iki olaya da işaret eder: 1789 Fransız ihtilali ve Goethe'nin ölümü (1832). Siyasal açıdan Fransız devrimi romantiklerin devlet ve halk konusundaki fikirlerini derinden etkilemiştir. Goethe ise özellikle Sturm und Drang dönemi eserleriyle romantikler üzerinde etkili olmuştur. Alman Romantizmi Jenaer Romantik ve Heidelberger romantik olarak iki döneme ayrılır. İlkinde daha çok felsefi yön ağır basarken, ikincisi daha çok milliyetçi ve dini yönü ağır basan bir dönemdir. Joseph Freiherr von Eichendorff (1788-1857) Heidelberger Romantikleri ile anılan bir yazardır ve eserlerinde din ile sanatı birleştirme gayretleri belirgindir. Romantizmin motiflerinden olan, uzak yerlere seyahat, memlekete özlem, bilinmeyen birine aşk gibi konuları eserlerinde işleyen Eichendorff, bir bakıma kendi özlemlerini de dile getirmiştir. Eichendorff'un "Eine Meerfahrt" (Bir Deniz Yolculuğu) başlıklı novellası 1836'te yazılmış, ancak ölümünden sonra 1864 yılında yayınlanmıştır. Dini motiflerin ağırlıklı olduğu eserde, kolonyalist izler de görülür. Biz de bu çalışmada, romantik dönem özelliklerine değindikten sonra, eserde yer alan romantik, kolonyalist öğeleri göstermek istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Eichendorff, Romantizm, Kolonyalizm, Din, Doğa

Süreç

Geliş: 13/11/2022

Kabul: 30/11/2022

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons Attribution 4.0
International License

^a bzengin@cumhuriyet.edu.tr

^a <https://orcid.org/000-0002-0222-031X>

How to Cite: Zengin B, (2022) A Romantic Colonial Work: Eichendorff's Novella "Eine Meerfahrt", CUJOSS, 46(2): 316-321

Giriş

Alman Romantik dönemi bir yandan siyasal ve toplumsal olaylar bakımından çalkantılı bir döneme, bir yandan da bilimsel ilerlemelerin bir yansıması olan sanayileşmenin hızlandığı yıllara denk gelir. Bu yıllar aynı zamanda dünyanın keşfinin hızlandığı ve yeni kıtaların keşfi ile birlikte keşfedilen yerlerin kolonileştirildiği bir dönemdir. Fransız Devrimi'nin etkileri siyasal ve düşünsel alanda etkilerini sürdürürken, özgürlük, eşitlik, hak, din, devlet gibi kavramlar Alman idealistleri olarak adlandırılan Schleiermacher, Schelling, Fichte ve Hegel gibi düşünürlerin ana konularını da oluşturmaktadır.

Sömürgecilik tarihinin önemli eserlerinden olan ve keşiflerle yeni ülkelerin kolonileştirilmesinde bir yarış halinde olan Batı dünyasının bu yeni yerlere ve yerlilere olan yaklaşımının bir sembolü olan Daniel Defoe'nun 1719 yılında yayınlanan Robinson Crusoe adlı romanın, bu tür eserlere öncülük ettiği bilinmektedir. Bu eserde yansıtılan, uzak yerler, bu yerlerin doğası romantik yazar ve şairlerin doğa tasarımlarının gerçek birer karşılığı gibiydi sanki. Roman kahramanı Robinson'un köle çocuk Xury ve özellikle siyahi yerli Cuma ile olan ilişkisinde açıkça ortaya çıkan efendi-köle ilişkisi, Avrupalı beyaz adamın, yerli üzerindeki baskıcı ve sömürgeci tutumuna mikro bir örnektir. Bundan başka, karşılaşılan yerliler karşısında daha da belirginleşen üstünlük duyguları, zamanla Avrupalı kimliğin bir parçası haline gelmiştir. Kimlikten başka, Romantik dönemin ağırlıklı konuları olan din algısı ve milliyetçilik duyguları, bu tür yeni yerlere olan ilgide belirleyici öğeler olarak karşımıza çıkmıştır.

1788 yılında doğan Joseph von Eichendorff (tam adı Joseph Karl Benedikt Freiherr von Eichendorff) ismi Geç Romantik (Spätromantik) dönem veya Heidelberger Romantik dönemiyle anılan bir yazardır. Eichendorff, çocukluğunda okuduğu macera romanları ile şövalye romanlarının etkilerini ve gençliğinde içinde bulunduğu koyu Katolik çevre ve okulların, Heidelberg'de bulunduğu yıllarda Napolyon'un ordularının istilalarının etkisini ziyadesiyle yaşayan bir yazar olarak karşımıza çıkar. Eichendorff'un 1836'da yazdığı, öldükten sonra 1864 yılında yayınlanan eseri "Eine Meerfahrt" (Bir Deniz Yolculuğu) başlıklı novellası, bir yandan macera romanlarının özelliklerini gösterirken, aynı zamanda kolonyal düşüncenin bir yansıması olarak da okunabilmektedir. Biz de bu çalışmada romantik dönemin özelliklerinin yanı sıra, kolonyalist düşüncüyü yansıtan yaklaşımların, romantik düşünce içerisinde nasıl yoğunluğunu göstermek istiyoruz.

Romantizm ve Kolonyalizm-Din-Doğa İlişkisi

Örneğini antik Yunan ve Roma'da bulan Klasizmin en temel özellikleri, insanlık, güzellik, hoşgörü ve uyum gibi kavramları öne çıkarmasıdır. Klasizm, aydınlanma döneminden devraldığı akıl ile her alanda denge kurmaya özen gösteren bir akımdır. Alman romantizmi, Klasizmin Aydınlanma çağından aldığı katı akla dayalı düşünce sistemine bir karşı geliştir dersek yanlış olmaz. Ludwig Tieck ve Wilhelm Heinrich Wackenroder'in Nürnberg'de din ve

sanat ilişkisinden etkilenmeleriyle yöneldikleri bu düşünce ve edebiyat akımı, duyguları ön plana çıkarır. Almanya'da Jena ve Heidelberg şehirlerinde gelişen bir akım olması dolayısıyla romantik dönem Jenaer Romantik ve Heidelberger Romantik olarak ikiye ayrılır ve 1798-1835 yılları arasındaki bir dönemi kapsar. Bazı edebiyat tarihçileri bunlardan başka bir de Berliner Romantik adı verilen bir dönemden daha bahsederler ki genellikle bu bir dönemden daha çok grup olarak kabul edilir (Hofmeister, 1990: 5). Jena şehrinde gelişen romantik ekolün en büyük özellikleri fikir yönünün ağır basması ve bireyselliği ön plana çıkarmasıdır. Heidelberg şehrinde gelişen akım ise daha çok akıl dışı güçlere yer vermesi, milliyetçi ve halka dönük olmasıyla dikkat çeker. Romantizm kaynağı Almanya olan bir akımdır ve bazı araştırmacılar bu dönemi Alman Rönesansı olarak da adlandırırlar. Bunun nedeni klasik dönemdeki örneklerden vazgeçilerek, tarih, dil, edebiyat, din ve sanat alanlarında milli değerlere dönüşün döneme damga vurmasıdır (Aytaç, 2012: 212).

Romantiklerin kolonyalizm ile ilişkileri ilginçtir. Almanya koloni kazanma yarışına çok geç katılmış bir ülkedir. Ancak kolonilere olan ilgi Romantik dönemde büyüktür. Koloniler hakkında ve kolonilerdeki gelişmeler dergilerdeki haberler ile yakından takip edilmektedir. Nitekim Hegel, Humboldt gibi düşünürler bu konuda fikirlerini de beyan etmektedirler. Humboldt'un bizzat Haiti'yi ziyaret ettiği bilinmektedir (Zengin, 2019: 340). Hegel ise ünlü Efendi-Köle diyaletliğini Haiti'deki olaylardan esinlendiği fikri ağır basmaktadır (Buck-Morss ve Susan, 2012: 64). Diğer yandan Eichendorff'dan başka Kleist gibi tanınmış yazarlar ve eğlencelik eserler (trivial) yazan birçok yazar da kolonilere ilgi duymuş ve eserlerinde mekân olarak kolonileri seçerek, kolonilerde olup bitenlerle hayal güçlerini birleştirerek eserler ortaya koymuşlardır.

Fichte, Schelling, Hegel gibi Alman idealizmine yön veren düşünürler, özgürlük, devlet, kölelik vb. konularda fikir üretirken, yeni bulunan kıtalarda olup bitenler karşısında kayıtsız kalmışlardır. Bunun nedenini belki milliyetçi tutumlarında ve Avrupa merkezli düşüncelerinin temelinde bulabiliriz. Romantik yazarlar da bu tür bir yaklaşımı pekiştirirler. Örneğin Fransız devrimi konusunda birçok romantik yazar olumsuz bir tavır takınmışlardır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, klasisizmin antik Yunan hayranlığına itibar etmeyen romantikler, kendi öz kaynaklarına yönelmenin daha doğru olacağını dile getirmişlerdi. Burada ortaya çıkan milliyetçi hava, kendi devletini, geleneğini vs. sürdürmeyi hedeflemekte ve devlet yönetiminde meydana gelecek değişime karşı tutucu bir tavır takınmalarına neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak romantikler Fransız devrimi sonrası bildirmede yer alan özgürlük ve eşitlik kavramlarına karşı çıkarlar. Buradan hareketle Orta Çağ sınıflı devlet sisteminin yeniden kurulması gerektiği görüşünü savunurlar (Hofmeister, 1990: 34). Eichendorff'un da aralarında bulunduğu bazı yazar ve düşünürler eşitlik ilkesini reddederler. Eichendorff, eşitlik düşüncesini barbarlık olarak görür ve "bu barbarca bir eşitlikçilik, taze hayat ağacının hayali bir ölçüye göre budanması" (Kluckhohn, 1961: 88) anlamına gelir der.

Romantikler eşitliği doğanın zenginliği, çeşitliliğinin kaybolması anlamına geldiği için reddettiklerini belirtirler ve bunun bir çelişki oluşturduğunu söylerler. Eichendorff, “tek tiplilik” yerine “çeşitliliğin oluşturduğu organik birliğin” amaç olması gerektiğini savunur (Kluckhohn, 1961: 89).

Romantik dönemin bir başka belirgin özelliği dinin, özellikle Heidelberg romantikleri için önemli bir rol oynamasıdır. Din romantikler için kişisel gelişimin en önemli parçasıdır ve sonsuzluğun anlamı ve tadıdır. Sanat, din ve estetik bir arada düşünülür ve estetik yaşam ile tanrısal olanın bulunduğu bir alandır (Kortheuer-Schüring, 2022). Eichendorff gibi yazarlarda Romantik dönemin din filozofu olarak bilinen Schleiermacher’ın dinin objektif ve toplumsal bir şey olmadığı (Gökberk, 1985:46) yönündeki düşüncelerinden farklı olarak, daha çok Orta Çağ’ın din anlayışına benzer bir şekilde, Hristiyanlığı yayma duygusu ön plana çıkar. Daha önceki çalışmalarımızda gösterdiğimiz gibi, keşiflerin hız kazandığı 16. Yüzyılda, Papalık koloni yarışında devletlere yön veren bir kurum olarak ön plandadır. Oradaki yerlilerin insan sayılabileceğinden başlayarak, ayak basılan yerlerin kimlere ait olacağı konusuna kadar kararlar veren Vatikan, ilk yapılması gerekenlerden birinin de halkın Hristiyanlaştırılması olduğunu da vurgular. Bu konuda papalığın yayınladığı fermanlar, aynı zamanda toplu katliamlar, işkenceler ve soygunlara da yasal bir boyut kazandırmaktaydı (Zengin, 2017: 140). İşgal edilen ülkelerin insanların köleleştirilmesini de doğal bir hak olarak gören ilk gezginler, papalığın kendilerine verdiği belgeleri haklı gösteren yasal belgeler olarak kullanmışlardır. Bunun temelinde yeni keşfedilen yerlerin halklarının Hristiyanlaştırma mücadelesi, “inançsızlara karşı bir mücadele olarak algılanmış ve algılatılmıştır” (Konetzke, 1990: 24).

Eichendorff’un din anlayışı romantik yazarlarla kıyaslandığında biraz daha katı olduğu görülür. Eichendorff’un ele aldığımız eserinde de yön verici öğe dindir. Eichendorff şiir ile dini bir tutarken, edebiyatın o dönemdeki mevcut dine göre değerlendirilmesi gerektiğini vurgular:

Bütün şiir sanatı bir ulusun iç tarihinin beden bulmuş ruhu gibidir; fakat bir ulusun iç tarihi ise dinden ibarettir; bu yüzden bir ulusun edebiyatına saygı duyulmalı ve sadece o dönemin dini bakış açısı ile birlikte bağlantılandırılarak anlaşılmalıdır (Nehring, 2009: 19).

Nehring (2009), o dönemin keşifleri sırasında yerlileri vahşi olarak görmenin, onlara karşı yapılan saldırıların cezasız kalmasında önemli bir etken olduğunu söyler ve Eichendorff’un bu eserini düşündürücü bir belge olarak kabul eder (19). Eichendorff, yukarıda andığımız romantiklerin Orta Çağ devlet anlayışına geri dönülmesi şeklindeki yaklaşımlarına benzer bir şekilde, Ortaçağın ve haçlı seferlerinin hedeflerini ideal hedefler olarak görür. Düello onur için nasıl gerekiyorsa, savaş da o derece gereklidir. Reformasyona şüpheyle bakan Eichendorff, hoşgörü ve dini özgürlüğü gerçek inancın değerini düşüren zararlı oluşumlar olarak görür (Nehring, 2009: 19-20).

Doğa romantiklerin hayran olduğu bir başka alandır. Rousseau’nun etkilerinin hissedildiği doğa konusunda, uzak, el değmemiş yerler, yüce kayalıklar Tanrının kendi varlığını hissettirdiği yerlerdir. Vahşi ve düzensiz manzaraların güzelliğine estetik bir değer atfeden yeni bir hassasiyet söz konusudur (Giacomoni, 2008:107). Doğa ruhu varmış gibi, panteizme yakın bir anlayışla tasvir edilirken, devamlı olarak edebi sanatlardan “kişileştirmeye” başvurulur. Doğa hisşirdar, ses çıkarır, uyur, dinlenir. Romantiklere göre doğa büyük bir organizmadır ve karşıtların senteze ulaştırılması bir amaç olarak göze çarpar. Romantik dönemin doğa hakkındaki düşüncelerini etkileyen Schelling, tabiatta bir gelişim görür. Bu gelişim, organik olmayan varlıklardan başlayarak, insanda doruğuna ulaşan bir gelişimdir bu. Schelling “doğa sürekli gelişen bir ruh”tur derken bu gelişimi ifade etmektedir (Aytaç, 2012: 219). Eichendorff’un da doğası mutlak bir mekândan ziyade, yaşanan, algılanan bir doğadır. Cansız değildir ama sonsuz da değildir (Behrens, 2005: 19).

Görüldüğü gibi romantikler din, devlet, doğa gibi konularda, klasik dönemden çok farklı bir şekilde dengeden ziyade, Avrupa merkezci düşünceye daha yakındırlar. Din, hayatın her alanında hâkim olan ve yayılması için çaba sarf edilen bir alandır ve Hristiyan olunduğu sürece eşit ve özgürlüktür. Devlet konusunda yukarıda belirttiğimiz gibi, Orta Çağa bir özlem vardır. Sınıflı bir toplumun, doğanın çeşitliliğine uygun olduğu görüşü, günümüzde kabul edilemeyecek bir görüştür.

Bir Deniz Yolculuğu (Eine Meerfahrt)

“Eine Meerfahrt” (“Bir Deniz Yolculuğu”), Eichendorff’un 1836 yılında yazdığı, ancak ölümünden sonra 1864’te yayınlanan bir novelladır. Duyulmamış, bir kerelik bir olayı anlatan novella, romandan kısa ama kısa hikâyeden uzun bir türdür. Eichendorff’un bu eseri için “Bir Haylazın Hayatından” (Aus dem Leben eines Taugenichts, 1826) başlıklı eserinin gölgesinde kaldığını söyleyebiliriz.

“Bir Deniz Yolculuğu”nun konusu basittir. Novellada yeni yerler keşfetmek ve oraları ülkesinin toprağı yapmak isteyen gemi komutanı Alvarez ve tayfasının, çıktıkları bir adada başlarına gelenler anlatılır. Gemide Don Antonio isimli bir öğrenci de vardır. Don Antonio, dünyayı görmek için ve bu arada da yine aynı amaçla yola çıkan dayısı Don Diego’yu bulmak amacıyla gemiye binmiştir. Don Antonio, tam bir romantik kahraman gibidir. Bilinmeyen yerleri görmek, oraları keşfetmek isteyen bir maceraperesttir. Don Antonio karakterini Eichendorff’un kendi yansıması olarak yorumlayan araştırmacılar da vardır. Gezmek, yeni yerler keşfetmek Eichendorff’un hayalleri arasındadır. Diğer taraftan gemi tayfasının dine bakış açısı Eichendorff’un din görüşünü tam olarak yansıtmaktadır (Ulmer, 1950: 145). Yanında getirmiş olduğu kitaplardan, gördükleri bitkilerin ya da yerlerin ne olabileceği konusunda araştırma yapan ve bu konularda bilgi sahibi olan biridir. Kaptanın gördükleri adanın haritada olmadığını söyleyerek, haritayı işaretletmesi, Setzler’e (2010) göre dinamik bir alandan sabit bir alana geçiş ve orayı kendi toprağı ilan etme ve bir mekân belirleme anlamına gelmektedir (1-2).

Eichendorff, henüz eserin başında, olayın geçtiği yılı belirtir. Olaylar 1540 yılında, yani keşif macerasının özellikle İspanya ve Portekiz arasında bir yarışa dönüştüğü yıllarda geçmektedir. Gemi kaptanı ve tayfası düzensizdir ama cesur ve moralleri yüksektir. Bu grubun bir başka özelliği ise “kaba kuvvetle, güç kullanarak” (Eichendorff , 2009: 5) yeni ülkeler keşfetmek istemeleridir. Cesur sıfatı burada özellikle vurgulanan bir sıfattır. Korkusuzca amaçları doğrultusunda maceraya atılan bir grubu nitelemektedir. Bu amaç doğrultusunda, yeni yerlerin sahiplenilmesinde güç kullanılması da normal bir durum olarak tasvir edilmektedir. Bu sırada tayfanın aklında tek şey vardır: Altın. Parlayan her şeyi altın olarak görmektedirler. Geminin gözetleme kulesinde oturan tayfa, kara görüldüğünde gördüklerini şu şekilde tasvir eder:

“Hayır, şimdi zirveleri ayırt edebiliyorum. O ne kadar da güzel! Ve akşam güneşinde açık çizgiler, aşağısı ise karanlık ve yeşil, tepeler altın gibi yanıyor’ ‘Altın mı?’ diye bağırdı kaptan” (E.M. s. 9).

Kaptan, burasının bilinmeyen büyük güney ülkesi, zengin Hindistan olduğunu düşünür. Keşfettikleri yerleri kendi toprakları olarak ilan etmek legal bir durum sayıldığından, tepede gezen akbabaya parmağındaki yüzüğü çıkarıp tüfeğine yerleştirerek ateş ederken ona şöyle seslenir: “Ülkeye haber ver, efendileri geliyor” (E.M. s. 10). Bu cümle kolonyal söylemin en net şekilde ifade edildiği bir cümledir. Karaya çıkarak yaptıkları ilk keşifte, yerlilere rastlarlar. Onları uzaktan gözetlediklerinde, çok güzel bir kadın etrafında dans ettiklerini görürler. Alvarez, o günün cadıların toplandığı Walpurgis gecesi olduğunu iddia eder ve Venüs diye adlandırdıkları kadını kurban edeceklerini söyler. Don Antonio ise, Venüs diye birinin kesinlikle gerçek olmadığını, bunun bir gâvur inancı olduğunu söyler. Burada özellikle vurgulanması gereken durum, Antik Roma’nın güzellik ve aşk tanrıçasının “gâvurların aşk sembolü” olduğunu söylemesi dikkat çekicidir. Ayrıca, Don Antonio’nun Horatius’tan yaptığı alıntıyı Latince söylemesine, kaptan tepki göstererek, Latince konuşmamasını, bunun gâvurların dili olduğunu belirtmesi hem Antik döneme hem de Klasik döneme bir tepkinin ifadesidir.

Gemiye döndüklerinde, kaptanı ve Don Antonio’yu götüren sandalın parçalarını gören tayfanın ayaklandığını ve kendilerine yeni bir kaptan seçtiklerini görürler. Don Antonio burada “Siz Hristiyan mısınız?” diye başlayan bir konuşma yapar. Konuşmasında Tanrının yüceliğini ve onlar için neler yarattığını anlatarak onları yatıştırma çalışır. Konuşmasının son kısmında, Tanrıya dua edeceğinize köpekler gibi savaşıyorsunuz diyerek, tayfayı yatıştırır. Dinin tayfa üzerindeki etkisini göstermesi açısından bu önemli bir konuşmadır (E.M. s. 21).

Ertesi gün adayı gezerken, uzaklardan duydukları İspanyolca şarkı tayfayı çok şaşırtır. Adada buldukları bu kişiyi, yerlilerle konuşmalarında tercüman olarak kullanmaya karar verirler. Kaptan yerlilerle görüşmede yapacağı bir konuşma hazırlarken, kendisini oranın sahibi olarak görmektedir. Giderken ellerinde bayraklarını

taşmaları da adayı kendi adaları ilan ettiklerinin başka bir belirtisidir (E.M. s. 31). Yerlilerle görüşmede ise, Kaptan yerlilerin yöneticisine değersiz birkaç eşya götürürken, yerliler onların başından aşağı altın dökerler ve İspanyollar bu altınları kapmak için birbirleriyle yarışır. Ortalığın karışması sonucu şeytanın altın ile onları sıkıştırdığına söyleyen kaptan, bu durumdan kurtulmak için harekete geçen ilk kişidir. Birçok İspanyol altınları kaybetmemek için altınlarla kaçmaya çalışırken, kaptan, yanındaki korumalarla oradan uzaklaşmayı başarır.

Kaçarlarken Don Antonio, yolunu şaşırır ve ormanda tek başına kalır. Çantasında payına düşen altınlar vardır. Ancak onları gözünü kırpmadan savurur ve bilim yolunda ilerleyeceğini paranın esiri olmayacağını haykırır. Yarı uyanık yarı uyku ile geçen gecede uyandığında yanında birinin nefes aldığını hisseder. Bu bir gün önce gördükleri Venüs’tür. Venüs onunla İspanyolca konuşur. Çok şaşırın Dan Antonio’nun ilk cümlesi yine “Hristiyan mısınız?” olur (E.M. s.43). Don Antonio, oradan uzaklaşmak ister. İspanyol askerleri onu bulurlar ve gemiye geri dönerler.

Venüs diye adlandırdıkları kız da Don Antonio’ya âşık olmuştur. Bir gün yerlilerin eşliğinde gemiye gelir. Kızın adı Alma’dır. Yerliler kızı izlerler ve gemiye saldırı planlarlar. Gemi oradan demir alır ve denize açılır, adaya yakın başka bir adaya çıkarlar. Adaya geldiklerinde ilk dikkatlerini çeken şey, büyük bir kayaya İsa figürünün işlenmiş olmasıdır. Kayaya doğru giderken, yine İspanyolca bir şarkı duyarlar ve oradaki münzevi ile tanışır. Münzevi ile karşılaşmalarında yaşanan kısa macera sonrası, münzevi 30 yıl sonra gördüğü ilk Hristiyanların doğayla uyum içinde yaşanan bu adanın huzurunu kaçırdıklarını ve savaş getirdiklerini söyler (E.M. s.73). Bu cümleler, başlangıçtaki kolonyalist maceranın tam tersine, Avrupa’ya ve Hristiyanlığa karşı bir eleştiri içerir. Bu münzevi daha sonra öğreneceğimiz gibi Don Antonio’nun dayısı Don Diego’dur Burada romantik eserlerde sıkça karşımıza çıkan bir biçim özelliğini görmekteyiz: hikâye içinde hikâye. Don Diego, başından geçenleri anlatır. Don Diego, Hristiyanlaştırmak istediği bu adada, yerlilerin tuzağına düşmüş ve bütün tayfasını kaybetmiştir. Tuzağa düşüren kişi yerlilerin kraliçesidir. Kraliçede Venüs’ü gören Don Diego, âşık olduğu bu kadını gemisine çağırdığında olacaklardan haberi yoktur. Kraliçenin işareti ile harekete geçen yerliler, bütün tayfayı öldürürler ve kraliçe de barut deposuna girerek gemiyi havaya uçurur, kendisini de halkı için feda eder. Kendisi de bu adaya çıkmış, böyle kurtulabilmiştir. Adayı Hristiyanlaştırma hevesi, bütün tayfasını kaybederek, adada kalma ile sonuçlanmıştır. Eserin sonunda göreceğimiz gibi, İspanyollar adayı terk ederken, buranın hiç keşfedilmemiş gibi kendi haline bırakılmasına karar verirler (E.M. s. 111). Don Diego da yaptıklarından pişmandır ve bunun gençliğinin bir hatası olduğunu kabul eder.

Dayı ve yeğenin kaderleri belli bir yere kadar paralellik gösterir. Yukarıda bahsettiğimiz gibi, yeğen Don Antonio da yerli kız Alma’yı Venüs’e benzetir ve âşık olur. Alma, Don Diego’nun gemisini havaya uçuran yerli kraliçesi ile Don Diego’nun kaybolduğunu sandıkları, ama yerlilere katılmış olan yüzbaşının kızıdır ve Alma İspanyolca’yı ondan öğrenmiştir. Don Antonio, dayısının yapamadığı bir şeyi

yapar ve Alma'yı ikna eder. İspanya'ya dönerek, büyük bir konakta yaşama hayalleri kurar. Don Diego, sakladığı altınları, tayfaya dağıtır, herkes geri dönüş için hazırlık yaparken, Don Diego doğayla bütünleştiği adada kalmayı tercih eder.

Sonuç

Avrupa kültür ve siyasi tarihine bakıldığı zaman, koloni hareketinin yeni yeni başladığı 1500'lü yıllardan itibaren, düşünce dünyasının da büyük bir gelişme içinde olduğu görülür. Geç Skolastik dönem, Rönesans ve sonrası dönemlerde, din, devlet, özgürlük, özne vb. konular en çok tartışılan konular arasındayken, bu kavramların sadece Avrupalılar için geçerliliği veya uygulama alanı bulunduğu görülmektedir. Keşfedilen yerlerdeki halklar için bu kavramlar gündeme gelmezken, uygulanan politikalar hep kaba kuvvete dayalı asimilasyon amaçlı politikalar olmuştur. Kant, Fichte ve Hegel gibi dünya fikir dünyasına yön veren filozofların yaşadığı dönemlerde koloni hareketi doruk noktasına ulaşmış olmasına ve o zamanın iletişim araçları kolonilerden haberler vermesine rağmen birçok düşünür gibi andığımız düşünürler de bu konuda sessiz kalmışlardır. Romantik dönem, özüne dönme eğilimiyle Klasik döneme bir karşıtlık oluşturur. Milliyetçiliğin öne çıktığı bir dönem olan romantizm akımı Alman kültür ve kimliğini pekiştirirken, romantizmin bazı temsilcileri özgürlük ya da eşitlik gibi kavramlar söz konusu olduğunda daha tutucu bir tavır takınmakta ve Orta Çağ'ın yönetim düzenine geri dönüşü savunmaktadırlar.

Adı Heidelberg romantikleri arasında anılan Eichendorff, eseri Bir Deniz Yolculuğu'nda romantik dönem eserlerinin tipik üslup özelliklerini yansıtmıştır. Yazar, hikâye içinde hikâye ve şarkılarla zenginleştirdiği eserinde, uzak yerlere özlemle birlikte, yeni yerlerin keşfini ve keşfedilen yerlerin halkını Hristiyanlığa davet etme gibi motifleri işlemiştir. Çizilen doğa tasvirleri tipik romantik bir eğilimken, Eichendorff'a özgü bir durum olan, doğanın konuşması, ormanın fısıldaması gibi kişileştirmeler doğayı canlı bir organizmaya dönüştürmektedir. Din, eser kahramanlarının derinden etkileyen bir faktördür ve bütün davranışların temelinde dini motivasyon öne çıktığı görülür. Eser kahramanı Don Antonio'nun dayısının başaramadığı bir şeyi başarması, Alma'yı İspanya'ya gitmeye ikna etmesi bir anlamda zafer olarak nitelendirilebilir. Alma'nın İspanyolca konuşması bu zaferin bir başka yönünü göstermektedir. Eser kahramanlarının göstermiş oldukları tutum ve davranışlar o günün kolonyal hareketinin bir yansımasıdır. Ancak, kendisinin de belirttiği gibi, her dönemi o dönemin görüşü altında değerlendirme fikrini hatırlarsak, Eichendorff, 1500'lerde olan bu olayı o dönemin şartlarına uygun olarak işlemiştir. Anlatıda ortaya çıkan kolonyalist yaklaşımlar, 16. Yüzyıla ait tipik politikayı yansıtmaya rağmen, bu politikaların sonucu olan yıkım ve acıyı da göstermesi, eseri farklı bir konuma taşımaktadır.

Extended Summary

German Romantic period took place between 1798-1835. Romanticism was a revolt against rationalist thoughts of Enlightenment. German Romanticism is divided into two, depending on the cities they emerged and developed: The first one is Jenaer Romanticism and the latter is Heidelberger Romanticism. While the first type has a more philosophical base, the second one is more nationalistic and puts forth religion. During the Romantic period, which was accepted as a new renaissance for Germany, German folk songs, myths and tales were compiled, and thus the continuity of German culture was ensured. The Romantic period was also a period which saw the rapid growth of industrialization and capitalism. The colonialist movement reached its peak in these years, and the European countries were in a competition to have colonies throughout the world. The novella, which is the subject matter of this study, bears the title, "Eine Meerfahrt" and was written by a German romantic, Eichendorff in 1836 but published posthumously in 1864. The action in the novella takes place in 1540. The story is about a student, Don Antonio, who has aspirations to see new places and also wants to find out what happened to his uncle, who set out a voyage years ago and of whom what became no one knows. Don sets out a voyage with a group of Spaniards wishing to explore new places. The first thing these travelers do when they reach an island that is not shown on the map is to mark the location of the island on the map. In the work, Eichendorff is observed to have had a stricter approach to religion than the other Romantics did and to reflect his own aspirations. Religion is a guiding feature and the effects of Christianity are felt at every stage in the story. Their desire to Christianize the natives they encounter on the island and to have a dominance over them become a failure. Meanwhile, Don Antonio falls in love with a girl he encountered on the island, and he named her Venus, which is reacted against by the captain. As Venus is the goddess of beauty in ancient Rome, the captain calls them infidels and even some Latin words are prohibited on the island by him. This is an example of the romantics' reaction to the classics. Having failed, the group flee to another island nearby. The hermit they meet there gives an account of his own experiences. Narrative within narrative, which is a typical feature of romantic works, appears in this work. The hermit is, in effect, Don Antonio's uncle Don Diego. Alma, whom Don Antonio falls in love with, is the daughter of the queen of the natives who blew up his uncle's ship. Uncle Don Diego distributes the group of people the gold he has smuggled. While everyone dreams of returning to Spain, Don Diego does not return and decides to stay on the island. Nature is the most effective reason for his making his decision. Another quality of Romanticism is an understanding of nature, which is close to pantheism, a longing for faraway places and a desire to explore nature. Nature is conveyed as a living organism by means of personification, a figure of speech, which is commonly used. The forest breathes and rustles, and the peaks of the mountains shine like gold. "Eine Meerfahrt"

remains in the shadow of Eichendorff's famous work titled "Aus dem Leben eines Taugenichts". However, "Eine Meerfahrt" is a typical romantic work in terms of both the subject matter and the way the romantic elements are employed. The features in the work such as the use of songs and narrative within a narrative are remarkable. Nature bears traces of the philosopher Schelling's view of nature. The desire to possess the discovered places and to enslave the inhabitants is a reflection of the nationalistic aspect of romanticism. In a way, this is an expression of the romantics' desire to return to society constructed in classes along with their aspirations to have equality and freedom against which the romantics reacted.

Kaynaklar

1. Birincil Kaynaklar

Eichendorf, Joseph Freiherr (2009). *Eine Meerfahrt*. Novelle. Ebook Alış tarihi 2020.

2. Matbu Eserler ve İncelemeler

- Aytaç, G. (2012). *Yeniçağ Alman Edebiyatı*, Ankara: Doğubatı Yayınları.
- Bandet, Jean-Louis (2006). *Alman Edebiyatı*, Ankara: Dost Yayınları.
- Behrens, R. (2005). *Zur Bedeutung des Vergleichs in Eichendorffs Erzählwerk*, Stockholm: Almqvist&Wiksell International.
- Buck-Morss, S. (2012). *Hegel, Haiti ve Evrensel Tarih*, (E. Ünal Çev.), İstanbul: Metis Yayınları.
- Giacomoni, P. (2008). Mountain landscape and the aesthetics of the sublime in Romantic narration. *In: Romantic prose fiction*. Edit by. Gillespie, G./Engel, M./Dieterle, B.; John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia. 107-122.

- Gökberk, M. (1985). *Felsefe Tarihi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Hoffmeister, G. (1990). *Deutsche und europäische Romantik*, J.B. Stuttgart: Metzlersche Verlagsbuchhandlung.
- Kluckhohn, P. (1961). *Das Ideengut der deutschen Romantik*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Konetzke, R. (1990). *Die Indianerkulturen Altamerikas und die spanisch-portugiesische Kolonialherrschaft*, Frankfurt/M: Fischer Weltgeschichte. Süd-und Mittelamerika I. Band 22. 13. Aufl.
- Nehring, W. (2009). Das Zeitgemäße des Unzeitgemäßen. Zu Eichendorffs Ideen von Poesie, Religion und Politik. In: *Eichendorff heute lesen*. Hrsg. V. Szewczyk/Dampc-Jarozs. Aisthesis Verlag. Bielefeld. 17-33.
- Ulmer, B. (1950). Eichendorff's "Eine Meerfahrt". In: The University of Wisconsin Press. *Journals Division*. Monatshefte, Vol. 42, No. 3/4. 145-152.
- Zengin, B. (2017). Kolonyal Bağlamda Din-Devlet Çatışması: Alfred Döblin'in "Der Blaue Tiger" Romani. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 9(1). 137-154.
- Zengin, B. (2019). Haiti'nin Kanlı Tarihine İki Bakış: Heinrich von Kleist'in "Die Verlobung in San Domingo" ve Anna Seghers'in "Die Hochzeit von Haiti" Başlıklı Novellaları. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 43(2). 335-355
- Kortheuer-Schüring Renate (2022). <https://www.evangelisch.de/inhalte/199370/07-04-2022/die-romantiker-und-ihr-verhaeltnis-zur-religion> Erişim: 10.06.2022.
- Setzler, Markus (2010). (Reise-) Bewegungen und (Schiff-)Brüche zwischen (T-) Raumbärten und Schlössern. <https://www.uni-regensburg.de/assets/sprache-literatur-kultur/germanistik-ndl-1/pdf/setzler.pdf> Erişim: 10.06.2022.